

Kjempebjørnekjeks er her – hva gjør Ås kommune med det?

Kjempebjørnekjeks (*Heracleum mantegazzianum*) er en plante som inneholder giftstoffer som kan gi brannskader på huden, den sprer seg veldig lett og konkurrerer ut stedegen vegetasjon.

Brannskade etter nærkontakt med plantesaft.

Kjempebjørnekjeks i mai

Kjempebjørnekjeks i blomstring

Etter innspill fra innbyggere i Ås og inspirasjon fra Ski, har Ås satt i gang arbeidet med å bekjempe planten. Utbredelsen av planten er kartlagt, og det er nå (2008) registrert over 50 forekomster av planten. Disse er kartfestet med GPS og kartet med tabeller med nærmere beskrivelse av forekomstene finner du vedlagt.

Kommunens strategi

Strategien til Ås kommune for å bekjempe planten er foreløpig å:

- Informere om planten og hvorfor den må bekjempes
- Informere om hvordan man kan bekjempe planten
- Oppfordre grunneiere som har planten på sin eiendom om å ta i et tak

Kommunalteknisk avdeling i kommunen har siden 2003, tatt for seg bestander på de kommunale eiendommene der kommunen har vedlikeholdsansvar. Det er registrert at bestandene her ikke blir større, og en kan ane en liten tilbakegang. Men om bekjempingen lykkes, kan en ikke svare på før om enda noen år. På friområder har ikke kommunen noe vedlikeholdsansvar, og her er en foreløpig avhengig av at for eksempel velforeningene tar i et tak.

Bekjempningsmetoder

1. Rotkutting

Private grunneiere anbefales å spa opp mindre bestander. Rotkutting er noe arbeidskrevende, men effektiv. Dette foregår i mai /juni. Oppsøker alle bestander før St.Hans. Solrike lokaliteter behandles først. Rota kuttes ca. 15 cm under jorda med en skarp spade. Det er der skuddene sitter. Planten må enten brennes eller legges et sted hvor den ikke kan slå rot. Bestanden oppsøkes i første halvdel av juli for å ta etternølerne og evt. kutte blomsterstander som er i ferd med å blomstre/begynt å gå i frukt. Det utføres en etterkontroll i august på lokalitetene som ikke har blitt rotkuttet skikkelig, eksempelvis pga. mye stein eller annet hardt underlag.

2. Sprøyting (utføres kun av autorisert personell)

På partier hvor det er så mange planter at mekanisk bekjempelse er for arbeidskrevende, kan man sprøyte. Det er viktig å bruke treffsikkert redskap for å unngå at giften skader andre planter i nærheten. Sprøyting krever sprøytesertifikat.

3. Ta frøstandene

Når planten har satt frø, kan du plukke frøstanden. Det krever imidlertid at du dekker deg godt til (planten kan bli opptil 3 meter). Kast frøene i søppelsekken. Havner de sammen med annet hageavfall i en krok i hagen, lempes det på Bølstad eller i skogkanten, er grunnlaget lagt for en ny bestand!

Forsiktighetsregler

Man kan få store solforbrenningsskader av å få plantesaft på huden. Det er viktig å beskytte seg godt og ta følgende hensyn:

- Heldekkende, tykke arbeidsklær/regntøy, gummistøvler, gummihansker og solbriller
- Unngå å få plantesaft på huden.
- Skyll rikelig med rent vann ved plantesaft på huden (vann må være tilgjengelig)
- Dusj etter endt arbeidsøkt og vask tøyet
- Bekjempelse bør ikke skje på solrike dager

Andre metoder

For mindre områder kan en dekke områder med tykk, svart plast. Husk imidlertid at frøene kan spire etter 5-7 år så platen må ligge en stund. Også slått og beiting har vist seg å fungere godt.

Slik sprer den seg

Planten sprer seg langs veier, jernbane og langs vassdrag. En annen måte den spres på er via jord som flyttes fra et sted et annet. Så vær obs! på det når du kjøper jord til hagen. Og kaster du frøstanden i en veiskråning eller kjører det sammen med annet hageavfall til Bølstad, er grunnlaget lagt for en ny bestand!

(23/8-2008)

Kontaktperson i kommunen: Plan- og miljøvernrådgiver